

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2008

tijdvak 2

beeldende vakken CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

- 4 De examiner en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
 - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 64 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Van heinde en verre

1 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste aspecten van de vormgeving zijn:

- kostbaar materiaal
- glanzend / gepolijst materiaal
- arbeidsintensieve / ambachtelijke ontstaanswijze (zoals het stuiken en het rekken)
- decoratieve elementen

per juist aspect van de vormgeving 1

2 maximumscore 1

De reliekhouders omhult / beschermt (de overblijfselen van) hun overleden dierbare, of: de reliekhouders roept herinneringen / emoties aan de overledene op.

3 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste aspecten van de voorstelling zijn:

- samengeknepen ogen, of: gemene / strakke blik
- strenge / harde mimiek
- geopende mond met scherpe tanden
- De reliekhouders lijken op een wapenschild.

per juist aspect van de voorstelling 1

4 maximumscore 3

Juiste voorbeelden van schematisering zijn:

- ovale vorm van het gezicht
- gebogen lijnen van de wenkbrauwen
- ellipsvormen van de ogen
- schuine lijnen die verwijzen naar tranen en/of rimpels
- cirkelvorm van de mond
- driehoekige vorm van neus en/of tanden

per juist voorbeeld 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste aspecten van de vormgeving zijn:

- overeenkomstige kleur(en)
- overeenkomstige schematisering
- overeenkomstige ordening
- overeenkomstig(e) lineair(e) karakter / arcering
- overeenkomstige contouren

per juist aspect van de vormgeving

1

6 maximumscore 1

Hij werd door het object geïnspireerd tot het maken van beeldend werk.

7 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste kenmerken zijn:

- overeenkomstige symmetrische ordening
- overeenkomstig kleurgebruik
- overeenkomstig lineair karakter
- overeenkomstige vlakverdeling

per juist kenmerk

1

8 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste kenmerken zijn:

- neus (van de schoen)
- stiksels
- zolen
- gaatjes (voor veters)
- tong
- etiketjes
- overeenkomstige kleuren
- het logo Nike

per juist kenmerk

1

9 maximumscore 1

In zijn objecten neemt Jungen vormen uit de indianencultuur op die hij uitvoert in hedendaagse, westerse materialen.

Komt dat zien ... !

10 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- Educatieve reden: de verzameling kan bijdragen aan de scholing / vorming van bezoekers / 'het gewone volk'.
- Wetenschappelijke reden: de verzameling maakt het doen van wetenschappelijk onderzoek mogelijk, of: de verzameling draagt bij aan de vergroting van de kennis van wetenschappers.
- Economische reden: door de verzameling openbaar te maken, kunnen entreegelden worden geheven, of: de kosten van het beheer kunnen aan derden worden overgedragen, of: verkoop / overdracht van een verzameling genereert inkomsten.
- Verwerven van aanzien: het openstellen van een verzameling dwingt respect af, of: draagt bij aan de status van de verzamelaar.

per juiste reden

1

11 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste vormen zijn:

- zuil
- pilaster
- architraaf
- kapiteel
- boog
- guirlande
- médaillon

per juiste vorm

1

12 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Door klassieke vormen toe te passen wordt verwezen naar belangrijke gebouwen uit de oudheid, zoals tempels en paleizen.

13 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- De vitrine is centraal in de ruimte geplaatst.
- De vitrine staat vrij in de ruimte.
- De vitrine is rechtstreeks geplaatst onder het binnenvallende licht.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste kenmerken zijn:

- De bezoeker kan om de vitrine heen lopen: van alle kanten is het zicht op het gepresenteerde optimaal.
- De fossielen en mineralen zijn ‘op tafelhoogte’ geplaatst: zo heeft de bezoeker er goed zicht (van boven af) op.
- De fossielen en mineralen zijn naast (en achter) elkaar geordend / geplaatst in aparte ‘hokjes’.
- De fossielen en mineralen liggen op een lichte achtergrond.
- De schuin geplaatste glazen paneeltjes (in het midden van de vitrine) vergemakkelijken het zicht op de verderaf gelegen fossielen en mineralen.

per juist kenmerk

1

15 maximumscore 1

De glazen panelen behoeden de fossielen en mineralen tegen aantasting door stof en vuil.

16 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste kenmerken zijn:

- goedko(o)p(e) materia(a)l(en)
- eenvoudige vorm
- eenvoudige constructie
- egale beschildering / ontbreken van decoratie

per juist kenmerk

1

17 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste voordelen zijn:

- Duchamp was onafhankelijk, of: hij kon er altijd over beschikken (hoefde het werk niet af te staan aan een museum dat gehouden is aan bepaalde openingstijden), of: hij kon het overal mee naar toenemen.
- Duchamp kon zijn objecten zelf toelichten.
- Duchamp kon steeds nieuwe ordeningen aanbrengen / selecties maken van hetgeen hij wel en niet wilde laten zien.
- Een draagbaar museum stelt hem in staat zijn eigen visie uit te dragen.
- Een draagbaar museum is goedkoop.

per juist voordeel

1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste nadelen zijn:

- De beschouwer ziet alleen (verkleinde) kopieën.
- De beschouwer kan het alleen ‘op afspraak’ zien.
- Een samenhangende context / het kader ontbreekt, of: de objecten worden geïsoleerd gepresenteerd.

per juist nadeel

1

19 maximumscore 1

Eén van de volgende antwoorden:

- Teylers Museum
In dit museum zie je de originele stukken, goed geconserveerd, in een vaste opstelling / ordening en met optimaal daglicht.

of

- Duchamp
Het museum van Duchamp brengt zijn werk – weliswaar in goedkope kopieën – overal en bij iedereen die het wil zien en hij kan zijn werk toelichten.

Dierbare verzamelingen verbeeld

20 maximumscore 1

Voorbeelden van een juiste reden zijn:

- Zij wilden laten zien hoe rijk ze waren / hoe groot hun collectie kunst en wetenschap was.
- Zij wilden laten zien dat ze de kunst en wetenschap toegewijd waren.

21 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste instrumenten zijn:

- telescoop
- loep
- microscoop
- octant
- passer
- gradenboog

per juist instrument

1

22 maximumscore 1

Zij maakten reclame voor hun eigen oeuvre, of: zij plaatsten zich daarmee op één lijn met de makers van de schilderijen uit de collectie van de vorst.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- (vooruit) lopende personen
- De afgebeelde personen dragen schilderijen op een wijze die verwijst naar het meevoeren van spandoeken / leuzen.

24 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste aspecten van de vormgeving zijn:

- grote, egale kleurvlakken
- vlakken wit
- (nadrukkelijke) zwarte lijnen
- abstracte / geometrische / rechthoekige vormen
- geen of geringe diepte

per juist aspect van de vormgeving

1

25 maximumscore 1

Het witte doek kan (in gedachten) door de beschouwer worden ingevuld met de voorstelling en de vormgeving die hij zélf wil.

26 maximumscore 1

Eén van de volgende antwoorden:

- Ja, het is een goed middel: een optocht is een simpel en direct middel om (doorgaans ontoegankelijke) kunstwerken onder de aandacht van een grote groep mensen te brengen.

of

- Nee, een optocht – een openluchtgebeuren – is een risicovolle manier om (kostbare en/of kwetsbare) kunstwerken onder de aandacht van een (grote groep) mensen te brengen.

Resten en herinneringen

27 maximumscore 3

Voorbeelden van juiste voorwerpen zijn:

- divers (papieren en plastic) verpakkingmateriaal (van toiletartikelen)
- watten / pads
- spiegel (die kapot is)
- diverse toilet- / make-upartikelen, zoals een tube (tandpasta) en een lipstick

per juist voorwerp

1

Vraag	Antwoord	Scores
28	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Arman maakte geen selectie in de voorwerpen, de vormen en hun kleuren: alles wat in de prullenbak aanwezig was, accepteerde hij als uitgangspunt en keerde het om in een bak 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De vorm die het omgekeerde afval vervolgens aannam, veranderde hij ook niet 	1
29	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste argumenten zijn:	
	– Arman presenteert het afval in een glazen bak (als kunst).	
	– Arman plaatst het afval op een (klassieke) sokkel.	
	– Arman haalt het afval uit zijn omgeving / context.	
	per juist argument	1
30	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> • Dit werk kan gezien worden als een samenvoeging van afval en een reeds bestaande sokkel en niet als méér dan dat, of: vakmanschap, veelal een belangrijk aspect van beeldende kunst, ontbreekt 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • De titel verwijst naar iets alledaags, of: het werk heeft geen boodschap / inhoud 	1
31	maximumscore 3	
	Voorbeelden van juiste handelingen zijn:	
	– ontleden / afbreken	
	– ordenen / archiveren	
	– fotograferen	
	– ontwikkelen	
	– afdrukken	
	– documenteren	
	– presenteren	
	per juiste handeling	1
32	maximumscore 1	
	Er is sprake van een ‘omkering’ van het bouwproces, of: het afbreken van het huis gaat in omgekeerde volgorde dan het werd opgebouwd, of: bij het afbreken komen materialen vrij die aanleiding kunnen zijn tot het oproepen van herinneringen.	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

33 maximumscore 4

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- De materialen liggen in dezelfde richting / lijn.
- Een aantal delen is lang en smal.
- De materialen liggen (deels) over elkaar heen (en suggereren beweging).
- De delen lijken te drijven.
- De ordening van de materialen verwijst naar golven / stromend / bewegend water.
- Het werk meandert door het landschap, of: het werk vormt een lint (door het landschap).

per juist antwoord

1

34 maximumscore 1

Eén van de volgende antwoorden:

- Ja, de installatie lijkt te reiken tot aan de horizon / toekomst, of: de installatie biedt mogelijkheden voor de toekomst, of: het materiaal (hout) wordt (met een ander doel) hergebruikt, of: van een oud object zijn nieuwe objecten gemaakt.

of

- Nee, de installatie lijkt op een pad dat ergens naar leidt, maar is onbegaanbaar, of: de installatie is niet meer dan een verzameling sloopmaterialen.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per school in het programma WOLF. Zend de gegevens uiterlijk op 20 juni naar Cito.

6 Bronvermeldingen

afbeelding 7 en 8	Teylers Museum, Haarlem
afbeelding 12	Museum voor Moderne Kunst, Arnhem
afbeelding 14	Tate Images, Londen
afbeelding 15 en figuur 4	Ida van der Lee, Amsterdam

Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling heeft ernaar gestreefd de auteursrechten op hier gebruikt materiaal te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Wie desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht contact op te nemen met Cito.